

بانکی پرسیار:

وانه: تیۆرییه کانی ئاسایشی نه ته وه پي
قۆناغی سییه م- سمیسته ری یه که م
به شی سیسته مه سیاسییه کان و سیاست گشتی
زانکۆی سه لآحه دین- هه ولیر
۲۰۲۱-۲۰۲۲

1. باس له میژوو و په ره سه ندنی لیکۆلینه وه کانی ئاسایش بکه؟
2. لیکۆلینه وه کانی ستراتیژییه ت له دوای جهنگی سارد رووبه رووی پرسیار و کیشه ی زۆر بۆوه، ئه و که شانه چی بوون؟
3. له سه رده می جهنگی ساردا لیکۆلینه وه کانی ئاسایش له میانه ی چه ند گریمانیه کدا جیگیر ببوو، ئاماژه یان پي بکه؟
4. پاش سه رده می جهنگی ساردا چه ند دیبه یتیکی نوی سه رییه لدا سه باره ت به لیکۆلینه وه کانی ئاسایش، ئه و گوتویژه نویانه له سی ره هه ندی جیاوازه وه سه رچاوه یان گرتبوو، باسیان بکه؟
5. پاش سه رده می جهنگی ساردا مشت و مری ئه وه له ئارادا بوو که تیۆره باوه کانی ئاسایش ئیسنۆسیئتریکن (ethnocentric) ئه مه مانای جییه؟
6. سه ره لدا نی لیکۆلینه وه کانی ئاسایش له دوای جهنگی ساردا بووه هۆی سه ره لدا نی جیگره وه و ریبازی جیاوازی بو ئاسایش، که جه ختیان له سه ر بابته تی به ره ره شه ی جیاواز ده کرده وه، ئه مه شروقه بکه؟
7. یه کیک له گرینگترین خه سه لته کانی لیکۆلینه وه کانی ئاسایش له دوای جهنگی ساردا بریتی بوو له خویندنه وه ی ئاسایش له ژیر روشنایی گۆرانکارییه کانی سه رده می به جیهانیبوون (globalization)، زیاتر وردی بکه وه و قسه ی له سه ر بکه؟
8. ره خنه گران پیمانویه که یه کیک له کیشه کانی لیکۆلینه وه کانی ئاسایش ئه وه یه که تاراده یه کی زۆر ته نها گوزراشته له ئاسایش و نا ئاسایشی روژئاوا، مه به سته ئه م ره خنه گرانه جییه و ره خنه کایان له سه ر چ بنه مایه ک دارێژراوه؟
9. زۆر جار لیکۆلینه وه کانی ئاسایش رووبه رووی ره خنه ی ئه وه ده بیته وه که ره هه ندی سۆشیۆلۆجی، میژوو ی ئاسایش و پراکتیزه کانی ئاسایشیان پشت گوئ خستوو، مه به سته ئه م ره خنه گرانه روون بکه وه؟
10. په یوه ندییه کانی ئاسایشی له سه رده می ئیستادا بریتییه له گوزارشته کردن له دژ به یه کی و نا کوکییه کانی نیوان لۆژیکه کۆنه کانی ئاسایش و بابته و کیشه نوییه کانی ئاسایش، ئه م ئه رگیۆمه نته زیاتر روون بکه وه؟
11. واتا و چه مکی ئاسایش چی ده گه یه نیت؟ قسه ی له سه ر بکه؟
12. باری بۆزان چۆن پیناسه ی ئاسایش ده کات؟

13. چەمكى ئاسايش بەردەوام وەكو چەمكىكى پۆزەتيف سەيرنەكراوہ. ئەم رەستەيە روون بکەوہ و باسى بکە بۆ؟
14. ئاسايش زۆرچار، بە تايبەت لە لاى رىاليستەکان، وەكو ھاوواتاى 'ھېز' سەيردەكریٹ. ئەمە شروڤە بکە؟
15. كين بۆتس بەچ شيوەيەك پېنانسەي ئاسايش دەكات؟
16. لىكۆلېنەوہەكانى ئاسايش پېويستە وەكوو بواریكى لىكۆلېنەوہ و گەران لە دەور و چيوەي چەند پرسىارىكى جەوہەريدا بخويندرېت؟ ئەو پرسىارانە كامانەن؟
17. دەيفيد بالدوين، پەنجە دەخاتە سەر ھەفت پرسىارى بنەرەتى لە كاتى دەست بردن بۆ پرسەكانى ئاسايش و شىكردنەوہيان، كە دواچار ناوہرۆكى لىكۆلېنەوہەكانى ئاسايش بەبروای دەيفيد بالدوين دەبېت پىك بەينن لە جى؟
18. تيۆريزانە رەخنەگرەكان، پرسىارى سەرەكبيان سەبارەت بە ئاسايش چيە؟
19. بارى بۆزان و لېن ھانس (۲۰۰۹: ۱۰-۱۳) پېيان وایە ھەر لە چلەكانى سەدەي رابردووہوہ بە شيوەيەكى ئاشكرا و نااشكرا گوتويژەكانى نيو لىكۆلېنەوہەكانى ئاسايش لە دەورى چوار پرسىارى سەرەكى كۆبوونەوہ، ئەم پرسىارانە كامانەن؟
20. ئاسايشى نىشتيمانى ولاتىك رەنگە بېتتە نااسايشى ولاتىكى دىكە، ھەرەشەيەكى ديارىكراو لەسەر نەتەوہيەك رەنگە بېتتە دەرەتەك بۆ نەتەوہيەكى دىكە. ئەم گوتارە شروڤە بکە؟
21. كاتىك يەكېك برىارى ئەوہ دەدات ماناى ئاسايش چيە و مەبەست لە ئاسايشى كىيە، زۆر گرنگە پرسىارى ئەوہ بكرىت چى شتىك دەبېتە ھۆى بە ھەرەشە ناساندنى پرسىك لەسەر لايەنىكى ديارىكراو، مەبەست لەم رەستەيە چيە؟
22. لە راستيدا، تىگەيشتن لە پرسىكى ئاسايش پېويستى بە تىگەيشتن دەبېت لەگەل ئەو پرۆسەيەكى كە تيايدا سەرچاوہ و ھۆكارەكانى ھەرەشەكان و نااسايشيەكانى (insecurities) بەرجەستە بووہ. ئەمە زياتر روون بکەوہ كە مەبەست لەمە چيە؟
23. كلاسيكبوون و ھاوچەرخبوون لە لىكۆلېنەوہەكانى ئاسايشدا زياتر پەيوەندى بە چۆنيەتى بينىنى ئاسايشەوہ ھەيەو نەوہك ھەموو جار بە كات و زەمەنەوہ. ئەم روانگەيەوہ روون بکەوہ؟
24. بەبروای بارى بۆزان گرنگترين پرسىار كە لىكۆلېنەوہەكانى ئاسايش ھەولى وەلامدانەوہى بۆدەدات برىتيە لە پرسىارى ئەوہى ئاسايشى كى دەبېت پارىزىت؟ ئەم روانگەيەكى بۆزان شى بکەوہ؟

25. چۆن ئاسايش دەستەبەر دەكرىت؟ روانگەى ستىقان والت و بارى بۆزان لەم بارەىەو بەخەروو؟
26. بەرژەوهندى نەتەوہى و ئاسايشى نەتەوہى چۆن و بەچ شىوازىك پەىوہندىيان بە يەكەوہ ھەىە؟ ئەم پەىوہندىيە باس بكە.
27. بەرژەوہندىيەكان بە شىوہىەكى گشتى بەسەر سى چەشن پۆلىن دەكرىن؟ ئەم چەشنانە كامانەن؟
28. ئەم رەستەىە پر بكەوہ: "كىنت والتز" (Kenneth N. Waltz) پىيوايە كە بەرژەوہندى نەتەوہى برىتىيە لە:
29. ھەرەشەكانى ئاسايشى نەتەوہى كامانەن و چۆن پۆلىنيان دەكەىت؟
30. چ پەىوہندىيەك لەنيوان ستراتىژى و ئاسايشى نەتەوہى دا ھەىە؟
31. ستراتىژى پىناسە و پاشان چەمكى ستراتىژى روون بكەوہ بكە؟
32. كەسانىك وەكو "ستقان والت" (Stephan Walt) و "رىچارىد بىتس" (Richard Betts) لايەنگرى ئەو روانگەىەن كە جىاوازى لە نيوان ستراتىژى و ئاسايشدا نىيە؟ روانگەيان شروڤە بكە؟
33. "بارى بۆزان"، بە جىاكردەوہى خوئىندەوہى ئاسايشى لە خوئىندەوہى ستراتىژى توانى روانگەىەكى نوئى بۆ ستراتىژى بكاتەوہ، باسى بكە؟
34. ھىز و ئاسايشى نەتەوہى ج پەىوہندىيە و جىاوازىيە كيان لە گەل يەكترى ھەىە؟
35. دەكرىت بلين پەىوہندى نيوان ھىزى سىاسى و ئاسايشى نەتەوہى لەو بابەتە گرنگانەىە كە پەىوہستە بە سەرچاوہى ئاسايش (Referent Object for Security)، ئەمە روون بكەوہ؟
36. پاش كۆتايىھاتنى جەنگى دووہى جىھانى لە سالى ۱۹۴۵، ھەولەكان بۆ گەىشتن بە ئاشتى و ئاسايشى نىودەوہلەتى بوو بە تەوہرى سەرەكى سىياسەت و پەىوہندىيە نىودەوہلەتىيەكان. ئەمە چۆن و بۆ روويدا و ھاتە ئاراوہ؟
37. كۆمەلناسانىك وەكو "ئوگۆست كوئت ۱۷۹۸-۱۸۵۷" (Auguste Comte) و "سان سىمۆن ۱۷۶۰-۱۸۲۵" (Saint Simon) قوتابخانەى ئەزمونگەراىيان (praxeology or Empirical) بەناوى "پۆزىتىفىزم" (positivism) دامەزراند، باسى ئەم قوتابخانەىە بكە؟
38. لە رىالىزم، نيورىالىزم، نيولىبرالىزم و دامەزراوہ گەراپى نويدا، دەولەت وەكو سەرچاوہىەك دەزانن كە پىويستە ئاسايشى دەستەبەر بكرىت. بۆىە لىرەوہ دوو روانگەى سەرەكى لە ئاراداىە. ئەم دوو روانگەىە چىن؟
39. لەلاى پۆزىتىفىستەكان سەرچاوہى ئاسايش دەولەت و نەتەوہىە، ئەمە بە چ مانايەكە؟
40. دەتوانىن بنەما و بىروراى پۆزىتىفىستەكان بۆ ئاسايشى نەتەوہى بەسەر دوو روانگەى نەرىتى و مۆدىرنىدا پۆلىن و دابەشكەىن، باسىان بكە؟

41. ئەم رەستەيە روون بکەوہ: (ریالیستەکان لەسەر رەھەندی عەینی ئاسایش پینداگری دەکەن).
42. درێژە بەم رەستەيە بدە: ئەگەر لە روانگەي ریالیزم دا دەولەتان بە دوای دەستپێراگەیشن بە زۆرتین ئاست و رێژەي هیزن، بەلام لە روانگەي نیۆریالیستیدا دەولەتان بەدوای.....
43. پۆزەتیفیزم لە تەواوی کاری ئەزموونگەراکان (behaviouralists) رەنگی دەداوہتەوہ. ھەرۆھەا زۆربەي ریالیست و لیبرالەکانی بواری ئاسایش پۆزەتیفیستن. ئەمە چ واتایەک دەگەینیت؟ باسی بکە.
۴۴. پۆزەتیفیزم بەشیوہیەکی سەرەکی چوار گریمانە لە خو دەگریت، ئەم گریمانانە بیانخەروو.
45. پەيوەندی نیوان ریالیزم و ئاسایشی نەتەوہی چییە؟
46. لە روانگەي ریالیزمی کلاسیکدا، لەبەر سروشتی خوویست و شەرانیگیزی مروّف، ولاتەکان بەردەوام لە ھەوڵی مەملانی بەدەستھێنانی هیزدان. ئەم پرسە روون بکەوہ.
47. ئەکتەری سەرەکی جیھانی سیاسەت لای ریالیستەکان دەولەتە. بۆچی و چۆن؟ روونی بکەوہ.
48. کارلیکەکانی نیوان ولاتەکان لە سیستەمی نیونەتەویداوہ کو سیاسەتی هیز (power politics) و مەملانی لەپیناوی هیز پیناسە دەگریت. ھەئسەنگاندن بۆ ئەم ئەرگیۆمیتتەي ریالیستەکان بکە؟
49. روانینی رەشبینانەي ریالیستەکان لەسەر سروشتی مروّف، ریالیستەکانی گەیاندە کام دەرەنجام؟
۵۰. ھانس مۆرگنتاوی باس لە دەولەتداری دەکات و ئاماژە بەوہ دەدات پیادەي سیاسەت دەبیت ھاوړی بیت لە گەل شەش بنەمای سیاسی ریالیزم. ئەوانیش بریتین لە چی؟
51. بیروکەي پاراستنی بەرژەوہندی نەتەوہی لە سیاسەتی دەرەوہ ببوہ یەکیک لە بابەتە سەرەکییەکانی ریالیستەکان و گەشەکردنی تیۆری ریالیزم لە ساڵەکانی دوای جەنگی جیھانی دووہم. قسەي زیاتری لەسەر بکە؟
52. ناامادەي 'ئاکار' لە گریمانە ریالیستەکانی بەرژەوہندی نەتەوہی، ریالیستەکانی رووبەرووی رەخنەي زۆر کردوہ، باسی بکە؟
53. کیشەي دووسەرەي ئاسایش یاخود دايلەمای ئاسایشی، لە روانگەي ریالیستەکان، دەگریت لە رینگای باوہربوون و کارکردن بە 'ھاوسەنگی هیز' کەمبکرتتەوہ. ئەمە بە چ شیوہیەک بەرگری لیدەکەن؟
54. بنەماکانی نیۆریالیزم (ریالیزمی پیکھاتەي-بونیادی-ساختاری) و پەيوەندی لە گەل ئاسایشی نەتەوہی بخەروو؟

55. پرسيارى سهره كى له لاي نيورياليسته كان بريتييه له وهى چؤن ولاته كان ده توانن ئاسايشى خؤيان بپاريزن له نيو خودى ژينگه يه كى ئه ناركى، وه له نااماده يي هيچ ده سه لاتىكى سينترال و بالا. شروفه ي زياترى بكه؟
56. كينز والتز (1979) پيوايه ولاته كان بو پاراستنى ئاسايشى خؤيان دوو بزارده يان له به رده مدا ده بيت، ئه م دوو بزارده يه كامانه ن؟
57. له روانگه ي جؤن ميرشايمه ردا بنه ما سهره كييه كانى نيورياليزم بريتين له

چى؟

58. يه كىكى ديكه له روانينه ههره دياره كانى نيورياليزم سه باره ت به ئاسايشى نيونه ته وه يي په يوه ندى هه يه به گرينگى نه دان به رؤنى ريخراو و دامه زراوه نيونه ته وه ييه كان. بوچى؟
59. زورجار ديبه يت يا خود گوتويژى نيوان نيورياليسته كان له گه ل نيوليبراله كان (بروانه باسى دووه مى ئه و بابه ته) به گوتويژى نيوان ئه وانه ي پيوانويه ولاته كان به دواى قازانجه ريژه ييه كانه وهن (relative gains)، له گه ل ئه وانه ي پيوانويه ولاتان به دواى قازانجه ره هاكانن (absolute gains)، ده ناسرته وه، باسى بكه؟
60. گوتويژى نيوان رياليزمى به رگريکردن (defensive realism) و رياليزمى هيرشكردنه (offensive realism)، بخه روو؟
61. سى خالى جياواز له نيوان رياليزمى به رگريکردن له گه ل نيورياليزمدا هه يه، ئه و خالانه كامانه ن؟
62. ستيفان والت كه يه كىكه له ديارترين رياليسته به رگريكاره كان پيوايه له دوخى ئه ناركيذا ولاتان چى ده كه ن؟
63. گوتويژى رياليزمى به رگريکردن په يوه ندى به به ها و ئه رك و نرخى بوون به هه ژموون (hegemon) هه يه. ئه مه روون بكه وه؟
64. رياليزمى به رگريکردن روو به رووى ره خنه ي پشت گوئخستنى رؤنى فاكته ره ناوه خو ييه كان له شيكردنه وه ي ره فتارى ولاتان ده بيتته وه، ئه م ره خنانه چين؟
65. رياليزمى هيرشكردن "نارازين له گه ل گريمانه كانى" رياليزمى به رگريکردن، ئه و گريمانانه ي رياليزمى هيرشبردن كامانه ن؟
66. ره خنه كان له تيورى نيورياليزم له بوارى ئاسايشى نه ته وه يي چين، باسيان بكه؟
67. به وتاريكى زانستى باس له په يوه ندى نيوان ليبراليزم و ئاسايشى نه ته وه يي بكه؟
68. ليبراليزم پارادايمنىكى ديارى په يوه ندى نيونه ته وه ييه كانه. باس له بنه ماكانى ليبراليزم بكه؟

69. لیبراله کان و ریالیسته کان ماتریالیست و راشنائیستن، به لام جیاوازی و ناکوکیان پیکه وه هه یه؟ باس له هاوبه شی و ناکوکییه کانیاں بکه؟
70. له دواى جهنگی جیهانی یه که مه وه لیبراله کان زور به هیژ هاتنه نیو جیهانی سیاسه ته وه. ئامانجی سه ره کی لیبراکان چی بوو؟
71. بیروکه ی کو تایی پیهینان به جهنگه جیهانییه کان و هه وئدان بو سه قامگیرکردنی ناشتی جیهانی، لیبراله کان ی له و ماوه یه دا به سه ر سی گرووی جیاوازا دا به ش کرد. روانگه ی ئه م سه گروپه باس بکه؟
72. پاش جهنگی یه که می جیهانی، له گه ل ئه و هه موو هه وئانه ی لیبراله کان، لیبرالیزم شکستی هینا له ریگه گرتن له به رپابووونی جهنگیکی جیهانی دیکه. بو چی شکستیان هینا؟
73. ئه م رسته یه درئزه پیبده و پری بکه وه: لیبرالیزم له تیوره کان ی دیکه جیاوه کریته وه به هو ی تیروانینه گه شبینییه کان ی.....
74. لیبراله کان جهخت ده که نه سه ر پره نسپه ئاکاری و دامه زراوه ییه کان له جیگه ی هه وئدانیکی رووتی هیژ و توانا سه ربازییه کان. ئه مه روون بکه وه؟
75. لیبرالیزم باوه ری به عه قل، به لگه کاری و ئیمکانیه تی به ره و پیشچوون (progress) هه یه، ئه مه به واتای چیه؟
76. لیبرالیزم له ریگای جهخت کردن له سه ر بازرگانی ئازاد ده یه ویت زوریک له ئامانجه کان ی به تایبته ناشتی جیهانی دهسته بهر بکات. چوون و به چ شیوه یه ک؟ باسی بکه؟
77. به ته نها هه بوونی بازرگانی ئازاد و پشت به یه ک به ستنی ئابوویری له نیوان ولاته کان نایته هو ی دایینکردنی ناشتی و ئاسایش له نیوانیاندا. ئه و په یوه ندیانه پیوستیان به سیسته میک ده بیت بو ته واوکردنی هاوکیشه ی بازرگانی ئازاد/ناشتی، وه ئه و سیسته مه ش، لای لیبراله کان 'سیسته می دیموکراسیه'. باسی گرنگی و کاریگه ری دیموکراسی له روانگه ی لیبراله کان بکه بو دهسته بهرکردنی ناشتی و ئاسایش؟
78. مایکل دو یل و بروس رؤسیت ئامازه به وه ده که ن دیموکراسیه کان ناوازه ن له توانا و خواستیان بو دامه زراندنی په یوه ندییه ئاشتیانه ییه کان له نیوان خو یاندا. باسی بیره که کانیاں له م باره یه وه بکه؟
79. بیروکه ی 'دهستتیره دانی مروی' به ستراوه ته وه به بنه مایه کی دیکه ی لیبراله کان، ئه و بنه مایه جیهی؟ باسی بکه؟
80. شه پوئی دووه می لیبرالیزم ده گه ریته وه بو هه فتاکانی سه ده ی رابردوو. وه کو کاردانه وه یه ک بو پشتگو یخستنی روئی په یوه ندییه بان نه ته وه ییه کان (transnational relations) له لایه ن ریالیسته کانه وه. باسی ئه م شه پوله و کاریگه ری و لیکه وته کان ی بکه له لیکوئینه وه ئاسایشیه کاند؟

81. ئەم رستەيە روون بکەو: نيوليپراله کان له گەل نيورياليستە کان ناکۆکن له سەر ئەو هی ولاته کان چۆن له بەرژەوهندییه کانیا تیده گەن.
82. بنه ماكان و په یوه ندى نيوان ليبراليزمى دامه زراوه يي LIBERAL INSTITUTIONALISM و رژيمه نيونه ته وه ييه کان INTERNATIONAL REGIMES بخه روو؟
83. ليپراله دامه زراوه ييه کان وه کو نيورياليستە کان هاوران له سەر روئی ده ولته و هه ل و مه رجه ئە نارکيه کانى سيسته مى نيونه ته وه يي، به لام جياوازيان له چيدايه؟
84. ره خنه ی نيورياليستە کان له نيوليپراله کان به تايبه ت له پرسى هه ماههنگى و پشت به يه ك به ستنى ئابوورى ده كريت له چه ند خائىكدا كوورت بكرىته وه، ئە و خالانه بخه روو؟
85. ره خنه دياره كانى سەر تيورى ليبراليزم به چه ند خائىك باس بکە؟
86. "رؤيتر ماندل" پيوايه كه هه رچه نده چه مكى ئاسايشى نه ته وه يي له پاش جهنگى ساردا وىكچوونى له گەل پيش خوى هه يه، به لام له چوار پرس و بابه تدا جياوازه، ئە م جياوازيانه كامانه ن؟
87. پۆست-پۆزەتيفيزم روانگه يه كى ره خنه گرانه يه له دژى گريمانه كانى پۆزەتيفيزم. پۆست-پۆزەتيفيزم، روونى بکەو؟
88. له روانگه ی پۆست پۆزيتيفيزم (Post Positivism) يا خود پاش- ئە زموونگه راپى (Post Empiricism) واقعيه تى عه ينى بوونى نيه كه بتواندريت له ريگه ی عه قلا نيه ت و به لگه هينانه وه بدۆزريتته وه، ئە مه باس بکە؟
89. روانگه ی پۆست پۆزيتيفيزم ئاماره يه به كۆمه له تيوريه ك له رووى بووناسى و مه عريفه ناسيه وه له هه مبه ر تيوريه كانى پۆزيتيفيستى. ئە و روانگه يانه كامانه ن؟
90. بنه ما مه عريفه ناسيه كانى پۆست پۆزيتيفيزم كامانه ن؟ شروقه يان بکە.
91. له گوتارى پۆست مۆديرنه كاندا به شيويه كى گشتى، ئاسايش به پيچه وانه ی روانگه ی پۆزيتيفيستە کان كه بابه تىكى مادى و عه ينييه و له روانگه ی مۆديرنيسته کان زه ينى و عه ينييه، له روانگه ی پۆست پۆزيتيفيستە كاندا زه ينى- زه مه نييه، و اتا زه ينى-ريژه ييه. ئە مه به چ و اتايه كه؟
92. ده كريت بلين ئاسايشى پۆست مۆديرن هه ولده دات خودى ئاسايش به نا ئاسايشى بکات. ئە مه روون بکەو؟
93. بونياتى كۆمه لايه تى له پۆست پۆزيتيفيزمدا پيگه يه كى ناوه ندى هه يه. باسى بکە؟
94. پۆست مۆديرنه کان گوتارى مۆديرنيته له باره ی ئاسايش ده خه نه به ر ره خه نه وه. ئە و ره خه نه كامانه ن و چين؟

95. دياردهی به جيهانيبوون چي په يوه ندييه کي به پرسه کاني ئاسايشی نه ته وه پييه وه هه يه؟
96. به جيهانيبوون به چهندين مانا به کار دیت، نه و مانايانه کامانه بيانخه روو؟
97. به گشتی سی روانگه بو کاريگه ربي به جيهانيبوون له سهر پرسى سهره ربي دهوله تي مؤدیرن دا هه يه، نه و سی روانگه يه بخه روو؟
98. بزوتنه وه نوپه کومه لايه تيبه کان وه کوو بزوتنه وه ی ژنان، بزتنه وه ی مافی مروف، رهش پیسته کان و ژینگه و بزوتنه وه ی دژايه تي له گه ل بلاو بوونه وه ی چه کی کوکوژ و نه تومی و ... هتد، کاريگه ربي راسته وخویان له سهر ئاسايشی نه ته وه يي هه يه. نه م کاريگه ريانه چين باسيان بکه؟
99. "جیمز رۆزيناو" (James N. Rosenau) پيوايه که به جيهانيبوونی زانیاری ده بیته هو ی فره يي له بواره کانی ده سه لاتداریيه تي و گرفت و کيشه بو سهره ربي و ئاسايشی جيهانی دروستده کات. نه مه زیاتر شو فقه بکه؟
100. ئاسايش له سه ده ی بیست و یه که دا چهندين بوار و هه رشه و مه ترسی له شکری و ناله شکری له خو گرتووه. چوند نموويه کی گرنگ بخه روو و ئاماژه یان پيیده؟
101. تیروریزم و تاوانه ریخراوه کان چي کاريگه ريبه کيان له سهر ئاسايشی نه ته وه يي ولاتان هه يه؟
102. به گشتی ده توانين بلين که ديموکراسی ده توانیت رۆلی کاريگه ربي هه بیته له چاره سهرکردنی تیرور، نه مه به چه شیوازیکی ده بیته؟ باسی بکه؟
103. باشترين ريگه بو به ره نگار بوونه وه و له ناوبردنی تیرور، بلاو کردنه وه و په ره پيدانی ديموکراسيه، نه م ييروکه يا خود روانگه يه ده وله مه ند بکه به چه ند به لگه و نه رگیومینتیک؟
104. نه م رسته يه دريژه پيیده و پری بکه وه: "دونالد هيئل" (Donald J. Hanle) کتیبی (تیروریزم: فورمی نوپي جهنگ) دا پیناسه ی تیروریزم ده کات و ده لیت:.....
105. له سه رده می ئیستادا تیروریزمی ناسنامه يي يا خود ئايینی و مه زه به يي وه کو هه ره شه يکی نوپي ئاسايشی ده خه نه روو، باسی بکه؟
106. په يوه ندي نیوان ئاسايشی سايبه ربي و چه نگی سايبه ربي له گه ل ئاسايشی نه ته وه يي چييه و چون؟
۱۰۷. بوار و فه زای سايبه ربي چهندين سیما و تايبه تمه ندي هه يه که ده توانين به م شیويه پۆلینيان بکه ين: باسی بکه و بيانخه روو.
۱۰۸. نه کتیره ده وله تي و نا-ده وله تيبه کان فه زای سايبه ربي به کاردينن تاوه کو به ئامانجه کومه لايه تي، ئايديو لۆژياپی، سیاسی و له شکری و دارایی و.. هتد، له جيهانی راسته قينه دا بگهن، نه مه ش به شیواز جوړاوجور ده کريت. بو یه لیره دا

- دەتوانين ئاماژە بە ھەرەشە و مەترسيە ئاسايشيە سايبەريە کان بکەين، لە روانگەى تيۆرى بە جيھانيوون. ئاماژە بەم ھەرەشە و مەترسيانە بکە؟
109. پيسبوونى ژينگە و گۆرانی کەش و ھەوا چ کارىگەريە کى لەسەر ئاسايشى نەتەوھپى ھەيە و چۆن و بە چ شيۆھيە ک؟
110. کۆچ و ھەژارى و نەخۆشبيە گوزراوھ کان چ پەيوەنديە کيان لە گەل ئاسايشى نەتەوھپى ھەيە؟
111. بنەما سەرھە کيبە کانى تيۆرى پۆست-کۆلۆنياليزم(قوتابخانەى ئاسايشى جيھانى سيۆھم) بخەروو و باسيان بکە؟
112. باس لە روانگەى قوتابخانەى ئينگليزى سەبارەت بە پرسى ئاسايش بکە؟
113. ئاسايشى و پرسە کانى لە روانگەى تيۆرى سەوز بخەروو؟
114. ئاسايشى نەتەوھپى لە روانگەى قوتابخانەى ويلز(قوتابخانەى ئەبريستويت) چ واتايە کى ھەيە؟ بنەما سەرھە کيبە کانى ئەم قوتابخانەيە باس بکە؟
115. بنەما سەرھە کيبە کانى فيمينيزم و ھەک روانگەيە کى تيۆرى رەخنەيى ئاسايش باس بکە و پاشان جياوازى لە گەل تيۆرە کانى دیکە بخەروو؟